

יבמות י

שאלה: א"ל לוי לרבי, מאי איריא דתני: ט"ו? ליתני: ט"ז!
תגובה לשאלה: א"ל: כמדומה לי שאין לו מוח בקדקדו!
הסבר 1 לדברי רבי ללוי: מא דעתך? אמו אנוסת אביו, אמו אנוסת אביו פלוגתא דרבי יהודה ורבנן היא, ובפלוגתא לא קא מיירי.

קושי 3: והאמר רב יהודה אמר רב, וכן תני ר' חייא: **בכולם אני קורא בהן האסורה לזה מותרת לזה והאסורה לזה מותרת לזה, ואחותה שהיא יבמתה - חולצת או מחייבמת;**

- ורב יהודה מתרגם: מחמותו ואילך, אבל שיתא בבי דרישא לא, מ"ט? כיון דבתו - באונסין משכחת, בנשואין לא משכחת לה, בנשואין קמיירי, באונסין לא קא מיירי;
 - ואבוי מתרגם: אף בתו מאנוסתו, כיון דאשכוחי משכחת לה, אי בעיא מן האונסין תהוי, [אי בעיא מן הנשואין תהוי], אבל אשת אחיו שלא היה בעולמו לא, מאי טעמא? כיון דלר"ש הוא דמשכחת לה, לרבנן לא משכחת לה, בפלוגתא לא קא מיירי;
 - ורב ספרא מתרגם: אף אשת אחיו שלא היה בעולמו, ומשכחת לה בשיתא אחים ואלבא דר' שמעון
- יוצא מרב ספרא שמופיע במשנה שלנו מקרה של מחלוקת לפי הבנת ר' חייא** ←

תירוץ: אלא, לרבי הני כללי לית ליה.
הסבר 2 לדברי רבי ללוי: רב אדא קרחינא קמיה דרב כהנא אמר משמיה דרבא: לעולם אית ליה לרבי הני כללי, והכי קא"ל: אמו אנוסת אביו - בחזא משכחת לה, בתרתי לא קמשכחת לה,

חולצת או מחייבמת	ואחותה שהיא יבמתה	
האסורה לזה מותרת לזה לא משכחת (כי שניהם אסורות משום אחות אמו)	אחותה שהיא יבמתה משכחת לה	אי יעקב ב' אחיות אנס
האסורה לזה מותרת לזה משכחת לה	אחותה שהיא יבמתה לא משכחת לה	ואי ב' נכריות (לא אחיות) אנס

הסבר 3 לדברי רבי ללוי: רב אשי אמר: לעולם לית ליה לרבי הני כללי, ובפלוגתא קמיירי, ובעייה היא שמשתינו כר' יהודה שאסר להתחתן עם אנוסת אביו ולכן לא יכול להיות מקרה שהיא התחתנה עם אנוסת אביו ונפלה לייבום עם אמו אנוסת אביו
הוכחה שמשנתינו נשנה כשיטת ר' יהודה: דקתני: **שש עריות חמורות מאלו, מפני שהן נשואות לאחרים - צרוחיהן מותרות: אמו, ואשת אביו, ואחות אביו;**
מאי אמו?

- אילימא נשואת אביו, היינו **אשת אביו!**
- אלא לאו אנוסת אביו, וקתני: **מפני שהן נשואות לאחרים**, לאחרים אין, לאחין לא, מאן שמעת ליה דאית ליה האי סברא? ר' יהודה, דאסר באנוסת אביו, משום הכי לא תני ליה.

קושי על ההסבר: א"ל רבינא לרב אשי: לר' יהודה נמי משכחת לה, דאי עבר ונסיב!
תירוץ: דאי לא קתני.

קושי: א"ל רב אשי לרב כהנא: בלא דאי נמי משכחת לה, יעקב אנס כלתו והוליד ממנה בן, ומת [ראובן] בלא בנים ונפלה לה קמי ברה, ומיגו דאיהי אסירה, צרתה נמי אסירה!

תירוץ: א"ל: באחותה דהתיירא קמיירי, באחותה דאיסורא לא קמיירי.

תגובת לוי לרבי: ואף על פי כן בדקה לוי במתני, דתני לוי: **אמו - פעמים פוטרת צרתה, ופעמים אינה פוטרת צרתה; כיצד?**

אמו נשואת אביו, ונשאת לאחיו מאביו ומת קידושין תופסים	היתה אמו אנוסת אביו, ונשאת לאחיו מאביו ומת קידושין תופסים, לחכמים זה לא אסור בכלל
אמו נשואת אביו, ונשאת לאחיו מאביו ומת קידושין תופסים	לר' יהודה נישואין זה אסור איסור לאו ולכן קידושין תופסים
זו היא אמו שאין פוטרת צרתה	זו היא אמו שפוטרת צרתה

ואף על פי ששנו חכמים במשנתנו חמש עשרה, יש לנו להוסיף שש עשרה כגון זו.

קושי על לוי: א"ל ר"ל לרבי יוחנן, ללוי דאמר: דאי נמי קתני, לתני: החולץ ליבמתו וחזר וקדשה, ומת בלא בנים, דמגו דאיהי אסורה, צרתה נמי אסירא!
תירוץ: א"ל: לפי שאינה בצרת צרה.
קושי: היה אפשר לתרץ: ולימא ליה: חייבי לאוין היא, וחייבי לאוין בני חליצה ויבום נינהו!
תירוץ: לדבריו קאמר ליה: לדידי - חייבי לאוין הם, וחייבי לאוין בני חליצה ויבום נינהו, אלא לדידך - חייבי כריתות נינהו, לפי שאינן בצרת צרה.

מחלוקת רבי יוחנן וריש לקיש
 איתמר: החולץ ליבמתו, וחזר וקדשה

ר' יוחנן	ריש לקיש	
לאו	לאו	היבם שחלץ עם האשה
לאו	כרת	האחים עם האשה
לאו	כרת	צרה – הוא ואחיו
מי איכא מידי, דמעיקרא אי בעי האי חליץ ואי בעי האי חליץ, ואי בעי להאי חליץ, והשתא קאי עלה בכרת? אלא איהו שליחותא דאחים קעביד, איהי שליחותא דצרה קעבדה.	אשר לא יבנה, כיון שלא בנה שוב לא יבנה, איהו הוא דקאי בלא יבנה, אבל אחיו - כדקיימי קיימי, ועלה דידה הוא דקאי בלא יבנה, הא צרה - כדקיימי קיימי	המקור

קושי על ריש לקיש: איתיביה ר' יוחנן לר"ל: **החולץ ליבמתו, וחזר וקדשה ומת - צריכה חליצה מן האחין**;

- בשלמא לדידי דאמינא חייבי לאוין נינהו, היינו דצריכה חליצה מן האחין,
 - אלא לדידך, אמאי צריכה חליצה?
- תירוץ ריש לקיש (מחזיר קושי לר' יוחנן): ולטעמיד, אימא סיפא: **עמד אחד מן האחין וקדשה - אין לה עליו כלום**; ואי חייבי לאוין נינהו, אמאי **אין לה עליו כלום**?
הבנת הברייתא לפי ר' יוחנן: אמר רב ששת: סיפא אתאן לר"ע, דאמר: אין קידושין תופסין בחייבי לאוין.
קושי על התירוץ: וליתני: **לדברי ר"ע אין לו עליו כלום**!

